

ROSA Architectuurscan/advies: Logistiek Proces Eindtoets PO

Voor	Architectuurraad
Van	Bureau Edustandaard
Scan uitgevoerd door	Bart den Dulk, Remco de Boer
Versie	definitief
Datum	4 oktober 2018
Versiehistorie	1e concept: opgesteld door BES 2e concept: afgestemd met de indiener en direct betrokkenen definitief: behandeld door Architectuurraad
Aanleiding	Verzoek vanuit PO-raad
Betreft	Logistiek Proces Eindtoets PO
Brondocument(en)	Toelichting implementatie UWLR Resultaatbericht Eindtoets PO 2018-19 v2.19 jul2018 Toelichting processen en berichten Eindtoets PO_2018-19_v2.19 jul2018 Visie Logistiek proces Gegevenslevering Eindtoets PO v1_0 XSD's (onderdeel van Technische Bestanden Eindtoets 2018-19_v2.19 jul2018)
Begeleidende documenten	Verslagen van bijeenkomsten

Inleiding

Met de ROSA Architectuurscan worden op systematische wijze alle architectuuraspecten van een bij Edustandaard ingebracht onderwerp in kaart gebracht en worden knelpunten en kansen gesignaleerd. Niet alleen kan de indiener er zijn voordeel mee doen, ook kan ROSA ermee worden verrijkt. En tot slot stelt het andere ketenpartijen in staat om kennis te nemen van architectuurwijzigingen en het belang hiervan voor de eigen organisatie of achterban te bepalen (transparantie in de keten, informatiepositie).

Dit formulier bevat de uitkomst van een architectuurscan van het Logistiek Proces Eindtoets PO. Voor de indiener biedt de scan concrete handvatten voor toepassing van ROSA, en de mogelijkheid om lessen en ervaringen uit het project terug te koppelen aan ROSA. Een architectuurscan wordt in principe uitgevoerd met een hoge mate van betrokkenheid van vertegenwoordigers van de inbrenger. Deze wordt hierbij ondersteund door Bureau Edustandaard, de beheerder van ROSA. De inbrenger zou zich moeten herkennen in de uitkomsten.

Iedere architectuurscan begint met de vraag: welke onderdelen van ROSA zijn relevant voor het ingebrachte onderwerp, en indien relevant, op welke wijze? Vervolgens worden de vragen gesteld hoe het ingebrachte past op wat in ROSA is uitgewerkt, en of het project wellicht inzichten heeft die kunnen leiden tot verbetering of uitbreiding van ROSA. De antwoorden op deze vragen worden verwoord in termen van een advies richting zowel inbrenger, als richting ROSA zelf. De opzet van het advies is dat per onderdeel van ROSA uitspraken worden gedaan over:

1. Bevindingen uit project: *wat zegt het project zelf over het verband met ROSA van het ingebrachte onderwerp?*
2. Relatie met ROSA: *hoe verhoudt het ingebrachte zich tot ROSA¹?*
3. Voorgesteld advies van de Architectuurraad aan het project: *tips, verbeterpunten, en ook bekrachtiging dat er goed werk is geleverd vanuit het perspectief van ROSA²*

Adviezen in deze kolom zijn, gegroepeerd in 'PRODUCT' en 'CONTEXT'. De PRODUCT-adviezen bestrijken sec het ingediende 'product', d.w.z. het **<onderwerp>**. Deze adviezen zijn direct gericht aan de project(deel)groep die zich met de totstandkoming van het Logistiek Proces Eindtoets PO bezighoudt. De CONTEXT-adviezen hebben betrekking op de context waarbinnen het Logistiek Proces Eindtoets PO toegepast gaat worden. Deze adviezen kunnen gericht zijn aan het project zelf, maar kunnen ook zijn gericht aan partijen die zich in die context bevinden, zoals de project(deel)groep die zich richt op de implementatie van de uiteindelijke Logistiek Proces Eindtoets PO, maar ook (sector)organisaties die met de uiteindelijke implementatie te maken gaan krijgen.

4. **Voorgesteld advies voor de Architectuurraad voor plaatsing onderwerpen op de ROSA architectuur backlog:** *wat kan ROSA doen om in het vervolg een betere ondersteuning te bieden aan dit project, en andere?*

Samenhang met andere formulieren:

- **Pitch Architectuurscan:** Het doel van de architectuurpitch is om een eerste indruk te krijgen van een ketenafspraken . Op basis van de pitch en de aangeleverde documentatie voert Bureau Edustandaard een architectuurscan uit. Voor de leden van de Architectuurraad (en andere geïnteresseerden) verduidelijkt deze pitch de context van de afspraak en de resultaten uit de architectuurscan.
- **ROSA architectuurscan bevindingen:** aan het invullen van het adviesdeel van een architectuurscan (dit formulier) gaat het verzamelen van feitelijke informatie, en het analyseren daarvan, vooraf. Die informatie, en de analyses, worden vastgelegd in het bevindingendeel van de architectuurscan. De lezer van het adviesdeel kan die erop na slaan als hij wil weten hoe het advies tot stand is gekomen. Het lezen van het bevindingendeel is niet vereist om het adviesdeel te begrijpen. Waar van toepassingen verwijst het bevindingendeel naar specifieke locaties van de brondocumenten die als input dienden voor de architectuurscan. Ook het lezen van de brondocumenten is niet vereist om het adviesdeel te begrijpen.

---

¹ De verhouding tussen het ingediende en de ROSA wordt per onderdeel uitgedrukt in een 'level of conformance' ontleend aan TOGAF, zie de bijlage.

² Dit is een concept advies, de uitkomsten worden eerst door de Architectuurraad besproken.

ROSA Architectuurscan/advies: <onderwerp>

ROSA-onderdeel	Bevindingen uit project: <onderwerp>	Relatie met ROSA (blauw: ROSA, geel: <onderwerp>)	Voorgesteld advies aan project	Voorgesteld advies aan AR voor plaatsing onderwerpen op de architectuurbacklog ROSA
Werkingsgebied	Het werkingsgebied van de afspraak is primair onderwijs (po), in het bijzonder po-onderwijsinstellingen en leveranciers van een po-eindtoets..	 Compliant - de afspraak bestrijkt de ROSA werkingsgebieden PO-instellingen en PO-ondersteunende organisaties binnen Sector PO.	PRODUCT: - CONTEXT: -	
Toepassingsgebied	Gestandaardiseerde uitwisseling van deelnemende leerlingen aan en de geboekte resultaten van de Eindtoets PO.	 Compliant - de afspraak valt binnen de ketenfuncties <i>Toetsing en diplomering</i> en <i>Informatiestandaardisatie</i> .	PRODUCT: CONTEXT:	
Thema: Bovensectorale samenwerking	Inspelen op beleidswijzigingen De afspraak kent een nauwe relatie met (landelijk) beleid t.a.v. eindtoets PO. De relatie tussen (inhoud van) berichten aan DUO en (inhoud van) berichten tussen LAS en toetssysteem is nader beschreven in de <i>Toelichting processen en berichten Eindtoets PO</i> (hfdst. 2). De eisen aan het resultaatbericht inz. latere verstrekking met BRON komen voort uit het PvE van DUO voor BRON-aanlevering.	 Consistent - De afspraak conformeert zich, waar nodig, aan eisen uit het PvE van DUO voor BRON-aanlevering.	PRODUCT: De eisen die vanuit verstrekking aan BRON aan het resultaatbericht worden gesteld, zijn nu voorbeeldmatig opgenomen ("Denk bijvoorbeeld aan..."). Overweeg alle relevante eisen aan het resultaatbericht expliciet op te nemen, opdat maximale traceerbaarheid ontstaat en de impact van eventuele beleidswijzigingen (via het PvE BRON) op het resultaatbericht snel inzichtelijk kan worden gemaakt. CONTEXT:	
Thema: Informatiebeveiliging en privacy (IBP)	Zowel de heen als de terugberichten hebben betrekking op leerlinggegevens en zijn dus privacy gevoelig. Op dit moment en voor de korte termijn blijft de mogelijkheid om via downloadbare bestanden (ZIP) de gegevens uit te wisselen. Hoewel het via een beveiligde portal gebeurt, is dit per definitie minder veilig	 Nonconformant - Integriteit (resultaten) en vertrouwelijkheid (privacy) zijn belangrijke aspecten. Er worden echter geen concrete uitspraken gedaan over	PRODUCT: Toets- en LAS-leveranciers vallen onder de reikwijdte van het Privacyconvenant en het ROSA Certificeringsschema IBP. Overweeg om vanuit de afspraak de relatie hiermee te leggen. (Is deelname aan het Privacyconvenant bijvoorbeeld	

	<p>dan directe M2M-uitwisseling, want er is geen volledige controle mogelijk op waar de bestanden terecht kunnen komen.</p> <p>In het geval van aanvullende privacygevoelige informatie (o.a. handicap) kan het alleen via bestandsoverdracht (ook in de toekomstige situatie. Voor aanvullende en/of gewijzigde gegevens omtrent leerlingen kan dit ook nog handmatig worden aangeleverd.</p> <p>Bij M2M koppelingen wordt nadrukkelijk verwezen naar de Edukoppelingen transactiestandaard en de daarbij geldende beveiligingseisen.</p> <p>In afspraken rondom het <i>Profiel "Eindtoetsleerlingen" op UWLR Leerlingenbericht</i> is de aanlevering van eindtoetsleerlingen beperkt tot slechts die leerlingen die (potentieel) de eindtoets zullen maken (leerjaren 8 en 7). LAS-leveranciers sluiten het genereren van bestanden met leerlinggegevens uit andere leerjaren zo veel mogelijk uit, toetsleveranciers mogen een bestand dat gegevens bevat over leerlingen uit leerjaren 6 of lager direct weigeren.</p>	<p>BIV-eisen, -classificaties en -maatregelen.</p> <p>De H2M-aanleveringen vinden plaats buiten de scope van het beschreven logistieke proces, maar bevatten wel degelijk diverse (bijzondere) persoonsgegevens (bijv. kenmerken m.b.t. dyslexie die belangrijk zijn voor hoe de toets wordt afgenomen)</p> <p>Wanneer bestandsoverdracht en/of handmatige aanvulling nodig blijft, blijven de bezwaren ihkv IBP daarvoor bestaan. Bovendien belemmert het de mogelijkheid om volledig M2M uit te wisselen.</p> <p>De afspraken over beperkte aanlevering en verwerking van alleen leerlinggegevens uit leerjaren 7 (dit is een beperkt aantal) en 8 passen bij het principe van dataminimalisatie. De afspraken lijken nog wel veel ruimte open te laten om toch gegevens uit leerjaren 6 en lager alsmede van leerlingen uit leerjaar 7 die niet aangemerkt zijn om de eindtoets te gaan doen aan te leveren ('zo veel mogelijk beperken' / 'mogen weigeren'). Het is niet duidelijk of en zo ja hoe vaak er meer leerlinggegevens dan strikt noodzakelijk worden aangeleverd.</p>	<p>verplicht bij toepassing van deze afspraak?)</p> <p>Werk een BIV-classificatie uit en neem relevante BIV-maatregelen die daaruit voortvloeien op in de afspraak (of verwijs ernaar indien deze elders beschikbaar zijn).</p> <p>Neem de H2M-aanleveringen van (bijzondere) persoonsgegevens in scope van de afspraak.</p> <p>Overweeg om vanuit IBP-oogpunt hoge prioriteit te geven aan uitfasering van H2M en overgang naar M2M-koppelingen.</p> <p>Overweeg de bestaande afspraken over gegevenslevering in het kader van dataminimalisatie verder aan te scherpen.</p> <p>CONTEXT:</p>	
<p>Thema: IAA</p>	<p>De benodigde autorisaties (en bijbehorende identificatie- en authenticatiemechanismen) om bestanden te uploaden, te downloaden, en/of handmatig gegevens op te voeren via een portal maken geen deel uit van de specificatie.</p>	 <p>Irrelevant - toepassing (en selectie) van IAA-middelen valt buiten de specificatie en wordt aan de Toets- en LAS-leveranciers overgelaten.</p>	<p>PRODUCT: Wellicht leidt een BIV-classificatie van de uit te wisselen gegevens (zie ook Thema IBP) tot de noodzaak om op dit vlak aanvullende voorwaarden te stellen.</p> <p>CONTEXT:</p>	

<p>Thema:</p> <p>Gegevens-uitwisseling in de keten</p>	<p>Behoeftegerichte en doelgebonden uitwisseling</p> <p>Er worden twee soorten gegevens uitgewisseld: (1) Leerlinggegevens (via EDEXML) van LAS naar Toetsleverancier, en (2) Resultaatgegevens van Toetsleverancier naar LAS. Aansluitend worden gegevens over leerlingen en resultaten verstrekt aan BRON.</p> <p>Het gaat specifiek om de aanlevering van leerlinggegevens aan de toetsers zodat de juiste leerling van de juiste school de juiste toets gaat doen, en van het resultaat van de juiste leerling aan de juiste school. Dit wordt nadrukkelijk toegelicht op basis van deze stelling.</p> <p>In de beschrijving van het profiel EindtoetsLeerlingen op het UWLR Leerlingenbericht (<i>Toelichting processen en berichten Eindtoets PO, p.11</i>) wordt een blok met leerkrachtgegevens benoemd (elders wordt dit niet benoemd). De behoefte voor en doelbinding van uitwisseling van leerkrachtgegevens in het kader van Eindtoets PO wordt niet nader toegelicht.</p> <p>Classificeer alle gegevens- en domeinobjecten met het KOI</p> <p>Het betreft een toepassing van een beschreven standaard (UWLR) waarvoor binnen de ROSA de relatie met KOI reeds beschreven staat. De logische structuur uit <i>Toelichting implementatie UWLR Resultaatbericht Eindtoets</i> omvat begrippen (nl. Onderdeel, Domein, Subdomein) die een specifieke betekenis hebben binnen de context Eindtoets PO, waarvoor de relatie met KOI niet is gelegd.</p> <p>Gebruik Edukoppeling</p> <p>Er wordt nog geen gebruik gemaakt van Edukoppeling.</p>	 <p>Nonconformant - (1)</p> <p>Doelbinding voor uitwisseling leerkrachtgegevens is niet beschreven; (2) de relatie tussen Eindtoets-specifieke begrippen en KOI ontbreekt; (3) Er wordt (nog) geen gebruik gemaakt van Edukoppeling; (4) De relatie met (waarden uit) het Gegevenswoordenboek DUO is impliciet.</p>	<p>PRODUCT:</p> <p>Geef aan wat de relevantie (behoefte, doelbinding) is van leerkrachtgegevens in het UWLR-profiel eindtoetsleerling.</p> <p>Het ligt voor de hand dat er minimaal een relatie bestaat tussen de waardenlijsten voor onderdelen, domeinen en subdomeinen en de informatie die DUO over eindtoetsresultaten vastlegt. Onduidelijk is welke partij leidend is voor de vaststelling van de waardenlijsten. (Zie ook het advies bij Inspelen op beleidswijzigingen). Overweeg het verband tussen (waardenlijsten in) de berichtspecificatie en het DUO Gegevenswoordenboek te expliciteren.</p> <p>Verduidelijk de relatie tussen de begrippen Onderdeel, Domein, en Subdomein en het KOI. Voorzie de begrippen van een heldere definitie.</p> <p>Werk toe naar de toepassing van Edukoppeling voor M2M-uitwisseling.</p> <p>CONTEXT:</p>	<p>Het hergebruik van semantiek die 'in isolatie' is ontstaan vraagt om bredere coördinatie. Investeer daarom in een soort stelselcatalogus voor het onderwijs voor betere toepasbaarheid van het semantisch landschap</p> <p>NB. scan is uitgevoerd tegen de afspraak 'logistiek eindtoets'. Deze is afhankelijk van een andere afspraak, nl. UWLR. De UWLR-standaard is geen direct onderwerp geweest van deze scan. Eventuele bevindingen mbt UWLR zullen komen uit een scan van UWLR zelf, bijv. wanneer een nieuwe versie van UWLR wordt ingediend.</p>
--	---	---	--	--

Gebruik Gegevenswoordenboek DUO
Er wordt nergens verwezen naar het DUO gegevenswoordenboek. Echter, er is in het proces wel degelijk een relatie omdat de resultaatgegevens uiteindelijk wel worden gerapporteerd aan DUO. Er zal dus interferentie zijn tussen de gegevensspecificatie die hier van toepassing is en de gegevensspecificatie bij de hier beschreven berichten.

**Keten-
processen**

De processtappen zijn uitgewerkt in Hoofdstuk 2 van *Toelichting processen en berichten Eindtoets PO* en schematisch weergegeven in Hoofdstuk 3.

Compliant -Het beschreven proces past binnen uitgewerkte processen rondom Examineren, Toetsen, Oefenen.

Wat wel opvalt: de procesbeschrijvingen hanteren een volledig eigen systematiek, waarbij ook verschillende niveaus door elkaar worden gebruikt. De beschreven stappen zijn niet beschreven vanuit ROSA perspectief. Bovendien is de beschrijving zeer diffuus doordat bedrijfslaag, informatielaag en technische laag heel erg door elkaar lopen in de beschrijving.

Het beschreven ketenproces omvat aanlevering aan DUO / BRON van eindtoetsresultaten. Naast BRON is ook de VO-school afnemer van de resultaten van de eindtoets, ihkv het onderwijskundig rapport. Dit deel van het ketenproces is niet beschreven. In de praktijk gebeurt dit via OSO of rechtstreeks aan een overstap-ondersteunende applicatie.

PRODUCT:
Beschrijf aan de hand van de ROSA de de procesgang en de bijbehorende referentiecomponenten en gegevenssoorten (zie ook onderdeel Zeggenschappen en gegevenssoorten). Hierdoor kan ook duidelijk worden gemaakt welke uitwisseling waar plaatsvindt in het proces.

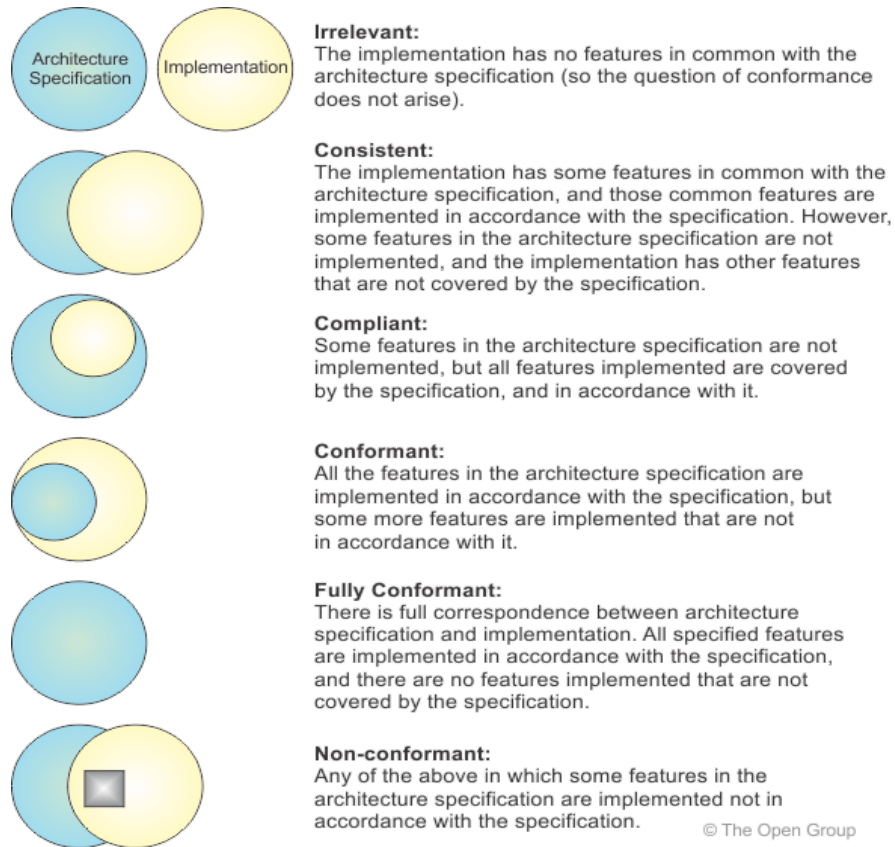
Breidt de procesbeschrijving uit richting alle afnemers van de eindtoetsresultaten, ihb de samenstelling van het OKR. Maak daarbij expliciet dat ook deze afnemers en de bijbehorende voorzieningen voldoen aan de IBP-eisen die gesteld worden aan de gegevensoverdracht.

CONTEXT:

Deze afspraak en bijbehorende processen opnemen in ROSA.

Zeggenschappen en gegevenssoorten	Verantwoordelijkheden van ketenpartijen in de diverse processtappen zijn uitgewerkt in Hoofdstuk 2 van <i>Toelichting processen en berichten Eindtoets PO</i> . Zeggenschappen en gegevenssoorten worden daarbij niet expliciet benoemd.	 Onbepaald - Zeggenschappen en gegevenssoorten zijn niet expliciet benoemd.	PRODUCT: beschrijf aan de hand van de ROSA de zeggenschappen op de uit te wisselen gegevens (of refereer aan reeds vastgelegde zeggenschappen)	
Bouwstenen en voorzieningen	LAS, Digitaal toetsstelsel, BRON	 Compliant - deze referentiecomponenten zijn reeds in ROSA bekend.	CONTEXT: PRODUCT: CONTEXT:	Binnen ROSA is het toetsstelsel incl. Administratieve deel (portal) één referentiecomponent. Bij uitvoer van papieren toets is onderscheid belangrijk (wel digitale administratieve verwerking van leerlingen die toets zullen maken, maar afname is op papier). Daarom wordt binnen Eindtoets PO onderscheid gemaakt tussen Toetsstelsel (afname) en Portal (administratie). Advies: opnemen bij toelichting referentiecomponent Digitaal toetsstelsel.
Architecturele randvoorwaarden			PRODUCT: CONTEXT:	
Beheer en (door)ontwikkeling	Het beheer van de afspraak ligt bij het Ketenoverleg Eindtoets, maar de afspraak is conceptueel onderdeel van de set aan UWLR-profielen.		PRODUCT: Ontwikkelingen in UWLR zullen doorwerken in het UWLR-profiel Eindtoets PO. Afstemming hierover vereist juiste governance op UWLR-profielen. Hierbij hoort het formeel aanbieden van het profiel Eindtoets als UWLR-profiel.	
Implementatie	Er is een wens om naar M2M-uitwisseling mbv Edukoppeling over te stappen. Dit leidt tot druk op betrokken partijen om de benodigde aanpassingen aan hun systemen door te voeren.		PRODUCT: Werk een plateau planning uit waarin de introductie van M2M-uitwisseling gefaseerd wordt geïntroduceerd.	Bevinding koppelen aan handreiking. Hoe omgaan bij het implementeren van een standaard waarbij ketenpartners verschillende niveaus van standaardisatie/volwassenheid, etc. hebben die impact hebben op de voortgang.

Bijlage 1: ARCHITECTURE COMPLIANCE (TOGAF)

Een Nederlandse vertaling van de beschrijving van de TOGAF-categorieën:

- irrelevant** = er is geen relatie tussen het ingebrachte en ROSA
- consistent** = er is overlap tussen het ingebrachte en ROSA, en binnen die overlap is het ingebrachte conform ROSA gerealiseerd, de overlap is echter niet **volledig** = sommige specificaties van ROSA zijn niet overgenomen, en het ingebrachte heeft onderdelen die niet door ROSA worden gedekt.
- compliant** = het ingebrachte valt volledig binnen ROSA (subset) en is conform ROSA gerealiseerd
- conformant** = ROSA dekt alleen een deel van het ingebrachte, maar dat deel is wel conform ROSA gerealiseerd
- fully conformant** = ROSA dekt het geheel van het ingebrachte, en niets van het ingebrachte valt buiten ROSA
- non-conformant** = er is overlap tussen het ingebrachte en ROSA, en binnen die overlap is er iets van het ingebrachte *niet* conform ROSA gerealiseerd

